

Belasting en schenken

Krijgt u een schenking? Dan moet u misschien schenkbelasting betalen. Doet u een schenking? Dan kunt u die schenking mogelijk als gift van de belasting aftrekken. In deze brochure leest u meer over belasting en schenken.

1 Welke informatie vindt u in deze brochure?

In deze brochure leest u:

- wat een schenking is (hoofdstuk 2)
- waarmee u rekening moet houden als u een schenking doet (hoofdstuk 3)
- hoeveel schenkbelasting u moet betalen als u een schenking krijgt (hoofdstuk 4)
- hoe en wanneer u aangifte voor de schenkbelasting doet (hoofdstuk 5)

2 Wat is een schenking?

U doet een schenking als u iemand iets geeft waardoor die ander rijker wordt en u armer. Een schenking wordt ook wel een gift genoemd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een gift aan een goed doel.

Een schenking bestaat meestal uit geld of goederen. Maar u kunt ook op een andere manier een schenking doen. U kunt bijvoorbeeld een huis onder de marktwaarde verkopen. Het verschil tussen de marktwaarde en de lagere verkoopprijs is dan de schenking. U kunt iemand ook een lening geven waarvoor hij minder dan 6% rente betaalt. Het verschil tussen een rente van 6% en de rente die hij betaalt, zien wij als schenking.

3 U doet een schenking

In dit hoofdstuk vindt u informatie over:

- schenkingen die u als ouder doet aan uw kind (3.1)
- schenkingen waarvoor u als schenker de schenkbelasting betaalt (3.2)
- schenkingen die gevolgen hebben voor de erfenis die u nalaat (3.3)
- schenkingen die u deed voordat u in de bijstand kwam (3.4)
- schenkingen die u mag aftrekken bij de inkomsten- of vennootschapsbelasting (3.5)

3.1 Schenkingen die u als ouder doet aan uw kind

U mag aan uw kinderen en pleegkinderen in 2011 € 5.030 belastingvrij schenken. Dit bedrag geldt per kind.

Let op!

De vrijstellingen voor schenkingen van ouders aan kinderen en pleegkinderen gelden voor u en uw partner samen. Ook als u gescheiden bent, worden schenkingen die u als ouder afzonderlijk doet, bij elkaar opgeteld.

Eenmalig verhoogde vrijstelling voor kinderen vanaf 18 tot 35 jaar

Is uw kind tussen de 18 en 35 jaar? Dan mag u uw kind in één jaar maximaal € 24.144 belastingvrij schenken. U mag maar één keer gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling. Deze regeling geldt ook voor kinderen die ouder zijn dan 35 maar een partner hebben die jonger is dan 35 jaar. In 4.4.1 vindt u een uitleg van het begrip 'partner'.

Let op!

Als u een schenking doet waarbij u gebruikmaakt van de eenmalig verhoogde vrijstelling, dan moet u toch aangifte doen. In de aangifte geeft u aan welke vrijstelling volgens u van toepassing is.

Vrijstelling voor financiering van een studie of woning

De eenmalig verhoogde vrijstelling voor kinderen van 18 tot 35 jaar kan verhoogd worden tot € 50.300. Dit kan als uw kind het geld gebruikt:

- om een dure studie te betalen
- om een eigen woning te verwerven of voor kosten voor de eigen woning die uw kind daarna heeft gemaakt

Vrijstelling voor financiering van een studie

U mag gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 50.300 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De studie of opleiding kost ten minste € 20.000 per jaar, exclusief levensonderhoud.
- De schenking is vastgelegd in een notariële akte waarin staat:
 - voor welke studie of opleiding de schenking is bedoeld
 - het bedrag van de verwachte kosten van de studie of opleiding
 - een ontbindende voorwaarde dat de schenking vervalt als het bedrag niet binnen twee jaar na het jaar van de schenking is besteed aan de vermelde studie of opleiding
- U en uw kind kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door u en/of uw partner is betaald en door uw kind is gebruikt voor de opleiding of studie.

Let op!

De aanvullende vrijstelling geldt niet voor de aflossing van schulden die al zijn aangegaan voor de financiering van een buitengewoon dure studie of opleiding voordat u de schenking deed.

Vrijstelling voor het verwerven van een eigen woning of voor kosten die daarna zijn gemaakt

U mag gebruikmaken van de vrijstelling als uw kind het geld gebruikt voor:

- de kosten van het verwerven van een eigen woning
- de kosten van het aflossen van een eigenwoningschuld
- de kosten van het verbeteren en onderhouden van zijn eigen woning

Wij gebruiken de term 'eigen woning' zoals die ook wordt gebruikt in de Wet inkomstenbelasting 2001. Een eigen woning is de woning waar uw kind zijn hoofdverblijf heeft. Maar ook een woning in aanbouw of een woning die wordt verbouwd, is een eigen woning. Uw kind moet dan wel uiterlijk in 2013 zelf in de woning gaan wonen, anders vervalt de vrijstelling.

Met 'verwerven' bedoelen wij dat uw kind het eigendomsrecht krijgt van de woning. Dat is zo als uw kind (een deel van) de woning koopt. Maar ook als uw kind (een deel van) de woning geschonken krijgt.

Voorwaarden vrijstelling voor verwerving eigen woning of aflossing eigenwoningschuld

U mag gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 50.300 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is vastgelegd in een notariële akte, waarin de opschortende voorwaarde is opgenomen dat uw kind de schenking heeft gebruikt voor een van de volgende doelen:
 - Uw kind heeft een eigen woning gekocht.
 - Uw kind heeft voor zijn eigen woning een recht van erfpacht, opstal of beklemming afgekocht.
 - Uw kind heeft (een deel van) een eigenwoningschuld afgelost.
- U en uw kind kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door u en/of uw partner is betaald en door uw kind is gebruikt voor de kosten die hierboven worden genoemd.

Voorwaarden vrijstelling voor kosten verbetering en onderhoud eigen woning

U mag gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 50.300 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De schenking is vastgelegd in een notariële akte, waarin de ontbindende voorwaarde is opgenomen dat uw kind de schenking binnen twee jaar gebruikt voor de kosten van verbetering of onderhoud van zijn eigen woning.
- U en uw kind kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door u en/of uw partner is betaald en door uw kind is gebruikt voor kosten van verbetering of onderhoud van zijn eigen woning.

Splitsen van vrijstelling voor eigen woning

Maakt u gebruik van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 50.300? Dan kunt u het vrijgestelde bedrag in één jaar ook splitsen in € 24.144 gewone vrijstelling en € 26.156 vrijstelling voor de eigen woning.

Aanvullende vrijstelling voor de aankoop van een eigen woning

Hebt u voor 2010 al gebruikgemaakt van de eenmalig verhoogde vrijstelling? En is uw kind of zijn partner nu nog geen 35 jaar? Dan kunt u gebruikmaken van de aanvullende vrijstelling van € 26.156 voor het verwerven van een eigen woning of voor kosten die daarna zijn gemaakt.

Voor deze vrijstellingen gelden dezelfde voorwaarden als bij de eenmalig verhoogde vrijstelling voor de eigen woning.

3.2 De schenker betaalt de schenkbelasting

U kunt ook 'netto' ('vrij van recht') schenken. De aanslag schenkbelasting komt wel op naam te staan van de ontvanger, maar u betaalt de schenkbelasting. In deze situatie betaalt u meer schenkbelasting dan de ontvanger zou moeten betalen. Dit komt omdat wij het betalen van de schenkbelasting ook weer zien als een schenking, waardoor het bedrag van de schenking hoger wordt.

3.3 Schenkingen die gevolgen hebben voor uw erfenis

Schenkingen die u doet tijdens uw leven, kunnen gevolgen hebben voor de erfenis die u nalaat. Als u komt te overlijden binnen 180 dagen nadat u een schenking hebt gedaan, dan zien wij deze schenking als onderdeel van uw erfenis. De schenking wordt opgeteld bij de erfenis van de ontvanger. Die betaalt dan erfbelasting over het totale bedrag van de erfenis en de schenking. Als hij al schenkbelasting heeft betaald, verrekenen wij die met de erfbelasting.

Uitzonderingen

Schenken die u binnen 180 dagen voor uw overlijden doet, worden niet bij uw erfenis opgeteld als:

- het een schenking is aan uw kind en er bij schenking een beroep is gedaan op de eenmalig verhoogde vrijstelling (3.1)
- de schenkbelasting is kwijtgescholden doordat de ontvanger een beroep heeft gedaan op de hardheidsclausule
- degene die de schenking krijgt, inkomstenbelasting over de schenking betaalt (4.2.7)
- de schenking is gedaan vanwege een morele verplichting (4.2.8)

3.4 Schenkingen en de bijstand

Ontvangt u een bijstandsuitkering? En hebt u in de vijf jaar voordat u in de bijstand terecht kwam een schenking gedaan? Dan mag de sociale dienst deze schenking terughalen bij degene die van u de schenking kreeg. De sociale dienst doet dit alleen als u op het moment dat u de schenking deed, kon weten dat u in de bijstand terecht zou komen. Als degene die de schenking kreeg deze moet teruggeven, dan kan hij de schenkbelasting aan ons terugvragen.

3.5 Schenkingen die u mag aftrekken bij de inkomsten- of vennootschapsbelasting

In sommige gevallen mag u schenkingen (giften) aftrekken in uw aangifte inkomsten- of vennootschapsbelasting. Meer informatie hierover vindt u op www.belastingdienst.nl/giften.

4 U krijgt een schenking

Krijgt u een schenking? Dan moet u misschien schenkbelasting betalen. Voor de schenkbelasting gelden vrijstellingen. Dat wil zeggen dat u pas schenkbelasting hoeft te betalen als de waarde van de schenking hoger is dan een bepaald bedrag. Ook zijn er bijzondere situaties waarin u geen schenkbelasting hoeft te betalen.

In dit hoofdstuk leest u:

- voor welke vrijstelling(en) u in aanmerking komt (4.1)
- in welke bijzondere situaties u geen schenkbelasting hoeft te betalen (4.2)
- hoe u de waarde bepaalt van de schenking die u krijgt (4.3)
- hoe u kunt uitrekenen hoeveel schenkbelasting u moet betalen (4.4)

4.1 Vrijstellingen voor de schenkbelasting

Een vrijstelling betekent dat u pas schenkbelasting betaalt als de waarde van de schenking hoger is dan een bepaald bedrag (het bedrag van de vrijstelling).

Voor de schenkbelasting zijn er drie vrijstellingen:

- de algemene vrijstelling
- de vrijstelling voor een schenking van ouders aan hun kinderen (3.1)
- de eenmalig verhoogde vrijstelling voor een schenking van ouders aan hun kinderen (3.1)

Algemene vrijstelling

De algemene vrijstelling is € 2.012. Krijgt u in één jaar schenkingen van verschillende personen? Dan geldt voor iedere schenking dat u tot € 2.012 geen schenkbelasting hoeft te betalen.

Een vrijstelling geldt per schenker. Schenkingen die u in één jaar krijgt van verschillende mensen, hoeft u niet bij elkaar op te tellen. Op deze regel zijn twee uitzonderingen.

U moet schenkingen van verschillende schenkers wel bij elkaar optellen als:

- de schenkers elkaars partner zijn (een uitleg van het begrip ‘partner’ vindt u in 4.4.1)
- de schenkers uw ouders zijn, ook als ze gescheiden zijn

Krijgt u in één jaar meer schenkingen van dezelfde persoon? Dan moet u die schenkingen bij elkaar optellen. Komen die schenkingen in totaal boven de € 2.012 uit, dan moet u schenkbelasting betalen over het bedrag boven de € 2.012.

4.2 Bijzondere situaties waarin u geen schenkbelasting hoeft te betalen

U hoeft geen schenkbelasting te betalen als:

- u de schenking krijgt om dringende schulden af te lossen (4.2.1)
- de schenker niet in Nederland woont (4.2.2)
- de schenker de schenkbelasting betaalt (4.2.3)
- uw instelling een ANBI is (4.2.4)
- u een schenking krijgt van een ANBI (4.2.5)
- uw instelling een SBBi is (4.2.6)
- u inkomstenbelasting over de schenking betaalt (4.2.7)
- u de schenking krijgt vanwege een morele verplichting (4.2.8)

4.2.1 U krijgt de schenking om dringende schulden af te lossen

U betaalt geen schenkbelasting als u de schenking krijgt om dringende schulden af te lossen. Dringende schulden zijn schulden die u direct moet betalen. Denk bijvoorbeeld aan een huurschuld die u moet betalen om huisuitzetting te voorkomen. Het moet een schuld zijn die u zonder de schenking niet zou kunnen betalen, zelfs niet als u al uw bezittingen zou verkopen.

4.2.2 De schenker woont niet in Nederland

U betaalt geen schenkbelasting als degene van wie u de schenking krijgt, niet in Nederland woont op het moment dat hij u de schenking geeft.

Let op!

U moet wél schenkbelasting betalen als de schenker:

- een Nederlander is en nog geen tien jaar buiten Nederland woont
- een buitenlander is die in Nederland woonde en nog geen heel jaar uit Nederland weg is

4.2.3 De schenker betaalt de schenkbelasting

De schenker kan ook ‘netto’ schenken (‘vrij van recht’ schenken). De aanslag schenkbelasting komt wel op uw naam te staan, maar de schenker betaalt de schenkbelasting voor u. In deze situatie betaalt de schenker meer schenkbelasting dan u zou moeten betalen. Dit komt omdat wij het betalen van de schenkbelasting ook weer zien als een schenking, waardoor het bedrag van de schenking hoger wordt.

4.2.4 Een algemeen nut beogende instelling (ANBI) krijgt een schenking

Algemeen nut beogende instellingen (ANBI's) betalen geen schenkbelasting over schenkingen die ze krijgen. Als een ANBI een schenking krijgt, hoeft die hierover geen aangifte te doen. Tenzij aan de schenking een voorwaarde is verbonden die niet past bij het doel dat de ANBI nastreeft.

Meer informatie over ANBI's vindt u op www.belastingdienst.nl/anbi.

4.2.5 Een algemeen nut beogende instelling (ANBI) doet een schenking

Als een ANBI een schenking doet aan een persoon of een instelling, dan hoeft deze ook geen schenkbelasting te betalen. De schenking moet dan wel worden gebruikt voor het doel dat de ANBI nastreeft.

Voorbeeld

De Dierenbescherming is een ANBI. De Dierenbescherming betaalt geen schenkbelasting over schenkingen die zij krijgt. Als de Dierenbescherming op haar beurt een schenking doet aan een dierenasiel, dan hoeft het dierenasiel ook geen schenkbelasting te betalen. Maar als de Dierenbescherming een auto cadeau doet aan een particulier, dan moet die particulier wel schenkbelasting betalen. De schenking van een auto past niet bij het doel van de Dierenbescherming en dient ook geen algemeen belang.

4.2.6 Een sociaal belang behartigende instelling (SBBi) krijgt een schenking

Een sociaal belang behartigende instelling (SBBi) hoeft geen schenkbelasting te betalen over schenkingen die ze krijgt.

Let op!

Als een SBBi een schenking doet van meer dan € 2.012, moet de ontvanger schenkbelasting betalen, behalve als de ontvanger zelf een SBBi of een ANBI is.

Meer informatie over SBBi's vindt u op www.belastingdienst.nl.

4.2.7 U betaalt inkomstenbelasting over de schenking

Sommige schenkingen zien wij als inkomsten uit arbeid. Denk bijvoorbeeld aan schenkingen die u van uw werkgever krijgt. Over de waarde van zo'n schenking betaalt u inkomstenbelasting. U betaalt dan geen schenkbelasting.

4.2.8 U krijgt de schenking vanwege een morele verplichting

Soms doet iemand een schenking omdat hij zich hiertoe moreel verplicht voelt. Wettelijk is de schenker nergens toe verplicht, dus een rechter zou de schenker niet kunnen dwingen om de schenking te doen. Maar de schenker en de ontvanger vinden allebei dat de ontvanger recht heeft op de schenking. De wet noemt dit 'het nakomen van een natuurlijke verbintenis'.

Als u een schenking krijgt vanwege een morele verplichting, hoeft u daarover geen schenkbelasting te betalen. Denkt u dat deze regel voor u van toepassing is? Dan moet u dit aangeven in uw aangifte schenkbelasting. Wij beoordelen dan of het inderdaad gaat om een schenking vanwege een morele verplichting.

Let op!

Een schenking vanwege een morele verplichting is altijd een uitzonderingsgeval. Ook de voorbeelden hieronder behandelen uitzonderingen. Niet bij iedere levensverzekering of echtscheiding is er sprake van het nakomen van een natuurlijke verbintenis.

Voorbeeld 1

Broer A sluit een levensverzekering af. Hij geeft aan de verzekeringsmaatschappij broer B op als begunstigde. Na het overlijden van broer A zou broer B dus een uitkering moeten ontvangen. Maar bij het opmaken van de polis wordt een fout gemaakt. Niet broer B, maar broer C wordt als begunstigde genoemd. Deze fout wordt pas ontdekt na het overlijden van broer A. Daardoor krijgt broer C de uitkering van de verzekering. Hij schenkt deze uitkering aan broer B, omdat hij weet dat broer A dit zo heeft bedoeld. Broer B hoeft geen schenkbelasting te betalen over deze schenking.

Voorbeeld 2

Een echtpaar gaat scheiden. Zij waren in gemeenschap van goederen getrouwd. Ieder van de twee heeft dus recht op de helft van de bezittingen van hen samen, of op de helft van de waarde van deze bezittingen. De vrouw vindt echter goed dat zij bij de scheiding minder krijgt dan waar zij recht op heeft. Zij doet dit omdat de man op dat moment niet het volledige bedrag kan betalen. Een paar jaar later betaalt de man haar toch nog het verschil tussen het bedrag wat zij eerder kreeg en het bedrag waar zij recht op had. Hierover hoeft de vrouw geen schenkbelasting te betalen.

4.3 Hoe bepaalt u de waarde van een schenking?

Is de waarde van de schenking die u krijgt, hoger dan de vrijstelling die voor u geldt? En zijn de bijzondere situaties voor u niet van toepassing? Dan moet u schenkbelasting betalen.

U betaalt schenkbelasting over de waarde van de schenking. Meestal moet u daarvoor uitgaan van de waarde in het economisch verkeer op het moment van de schenking. Dit is het hoogste bedrag dat u bij een eventuele verkoop zou kunnen krijgen. Als u niet weet wat de waarde van een schenking is, kunt u deze laten taxeren. Hierna leest u hoe u de waarde van een schenking bepaalt.

4.3.1 U krijgt geld of een bankrekening

De waarde van de schenking is de waarde van het geld op het moment dat u het krijgt of de waarde van het bedrag dat op de bankrekening staat op het moment van de schenking.

4.3.2 U krijgt effecten

Effecten zijn aandelen, obligaties, winstbewijzen of opties. De waarde van effecten die zijn genoteerd aan de Euronext-effectenbeurs in Amsterdam, staat in de Officiële Prijscourant. Ga voor de waarde van deze effecten uit van de waarde van de slotkoers vóór de dag van de schenking. Uw bank kan u helpen uit te zoeken wat deze slotkoers was. Voor effecten die niet in de Officiële Prijscourant staan, gaat u uit van de waarde in het economisch verkeer op de dag van de schenking.

4.3.3 U krijgt roerende zaken

Roerende zaken zijn bijvoorbeeld een schilderij, antiek, sieraden of een auto. De waarde van de schenking is gelijk aan de waarde van deze zaken in het economisch verkeer op het moment van de schenking.

4.3.4 U krijgt onroerende zaken

Onroerende zaken zijn bijvoorbeeld een stuk grond of een huis. Ook bij onroerende zaken is de waarde van de schenking gelijk aan de waarde in het economisch verkeer. Is de onroerende zaak in gebruik als woning, dan is de waarde van de schenking de WOZ-waarde 2011 met de peildatum 1 januari 2010. Deze waarde vindt u in de WOZ-beschikking 2011 van de gemeente. De WOZ-waarde geldt ook voor vakantiewoningen, garageboxen en parkeerplaatsen.

Overdrachtsbelasting verrekenen met schenkbelasting

Als u eigenaar wordt van een onroerende zaak, zoals een huis, winkel of stuk grond, dan betaalt u overdrachtsbelasting. De overdrachtsbelasting is 6% van de waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaak.

U kunt eigenaar worden van een onroerende zaak doordat u die geschonken krijgt. U betaalt dan niets voor de onroerende zaak. Het kan ook zijn dat u wel een bedrag betaalt, maar dat dit lager is dan de waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaak. Het verschil tussen de werkelijke waarde en het bedrag dat u betaalt, is een schenking. Of u koopt een onroerende zaak en een deel van de koopsom wordt u kwijtgescholden. Ook dat is een schenking. In deze gevallen moet u misschien zowel overdrachtsbelasting als schenkbelasting betalen.

Als u zowel overdrachtsbelasting als schenkbelasting betaalt, hebt u eerder al overdrachtsbelasting betaald over het bedrag waarover u nu schenkbelasting moet betalen. Wij verrekenen dan deze overdrachtsbelasting met de schenkbelasting. Hierdoor betaalt u minder schenkbelasting.

Voorbeeld

Een broer verkoopt een pand aan zijn zus. Het pand is € 300.000 waard, dit is gelijk aan de WOZ-waarde. De zus betaalt er € 250.000 voor. De zus krijgt daarmee een schenking van € 50.000. Over € 300.000 die het pand waard is, betaalt de zus 6% overdrachtsbelasting. Over de schenking betaalt zij schenkbelasting. Op de schenking is de algemene vrijstelling van € 2.012 van toepassing. De zus moet dus schenkbelasting betalen over $(€ 50.000 - € 2.012 =) € 47.988$. Over deze € 47.988 heeft zij al $(6\% \times € 47.988 =) € 2.879$ overdrachtsbelasting betaald. De zus betaalt schenkbelasting volgens tariefgroep II (zie 4.4.3). Zij zou dus schenkbelasting moeten betalen over $(30\% \times € 47.988 =) € 14.396$. Van dit bedrag trekken wij de € 2.879 overdrachtsbelasting af die zij al heeft betaald. Uiteindelijk moet de zus dus $(€ 14.396 - € 2.879 =) € 11.517$ betalen.

4.3.5 U krijgt een ander soort schenking

Een schenking hoeft geen tastbare zaak of geld te zijn. U kunt bijvoorbeeld ook het recht krijgen om een stuk grond te gebruiken of om in een woning te wonen. Iemand kan u ook geld lenen tegen een lager percentage dan 6%. Ook dat zijn schenkingen. De waarde van zo'n schenking is soms moeilijk te bepalen.

Op www.belastingdienst.nl zijn uitleg, tabellen en rekenvoorbeelden te vinden voor de berekening van de waarde van:

- blote eigendom
- periodieke uitkeringen
- verhuurde woningen
- vruchtgebruik

U kunt ook contact opnemen met de Belastingdienst via de Belastingtelefoon: 0800 - 0543.

4.3.6 U krijgt een schenking waaraan verplichtingen vastzitten

Soms zitten aan een schenking verplichtingen vast. Bijvoorbeeld als u een deel van de schenking aan een goed doel moet geven. Of als iemand u een huis schenkt op voorwaarde dat u de rest van de hypotheek aflost. U betaalt dan schenkbelasting over de nettowaarde van de schenking. De nettowaarde is wat u overhoudt nadat u aan alle verplichtingen hebt voldaan.

Voorbeeld

Iemand schenkt u een schilderij met een taxatiewaarde van € 50.000. Van de waarde van het schilderij moet u € 20.000 aan een goed doel geven. U krijgt dan eigenlijk (netto) een schenking van € 30.000. Over dat bedrag betaalt u schenkbelasting.

4.4 Hoe berekent u de schenkbelasting?

De tarieven voor de schenkbelasting lopen van 10% tot 40%. Het tarief dat u betaalt, hangt af van:

- de waarde van de schenking (4.3)
- uw relatie met degene van wie u de schenking krijgt

In 4.4.1 vindt u een uitleg van termen die wij in dit hoofdstuk gebruiken. Met deze uitleg kunt u vaststellen wat uw relatie met de schenker is.

In 4.4.2 vindt u de Wegwijzer schenkbelasting. Met de wegwijzer kunt u bepalen of u schenkbelasting moet betalen en in welke tariefgroep u valt.

In 4.4.3 vindt u tarieftabellen, waarmee u kunt berekenen hoeveel schenkbelasting u moet betalen.

U kunt ook de 'rekenhulp Schenkbelasting' gebruiken op www.belastingdienst.nl.

Als u de waarde van de schenking en uw relatie met de schenker invult, ziet u hoeveel schenkbelasting u betaalt.

4.4.1 Gebruikte termen

In dit hoofdstuk komt u de volgende termen tegen:

Kinderen

Voor de schenkbelasting bent u ook een kind van de schenker als:

- u een kind bent van de partner van de schenker
- door de schenker als kind bent erkend
- u een geadopteerd kind bent van de schenker

Pleegkinderen

Voor de schenkbelasting bent u een pleegkind van de schenker als u vóór uw 21e verjaardag minimaal vijf jaar uitsluitend of nagenoeg uitsluitend door de schenker bent onderhouden en opgevoed.

Bent u vóór uw 21e getrouwd? Dan moet u voor de huwelijksdatum minstens vijf jaar uitsluitend of nagenoeg uitsluitend door de schenker zijn onderhouden en opgevoed.

Partners

Voor de schenkbelasting bent u een partner van de schenker als u:

- met de schenker bent getrouwd en niet bent gescheiden van tafel en bed
- geregistreerd partner van de schenker bent
- ongetrouwd samenwoont met de schenker (zie de uitleg van het begrip ‘samenwonenden’)

Partners worden voor de berekening van schenkbelasting gezien als één persoon. Dat werkt twee kanten op:

- Als beide partners ieder een schenking doen, zien wij dat als schenkingen door één persoon. Wij tellen dan de schenkingen bij elkaar op
- Als beide partners een schenking krijgen, dan zien wij dit als een schenking aan één persoon. Dit heeft gevolgen voor de berekening van de hoogte van de schenkbelasting.

Let op!

Als de ene partner een schenking doet aan de andere partner, moet de ontvanger schenkbelasting betalen.

Samenwonenden

Voor de schenkbelasting bent u partners als u en de schenker voldoen aan alle volgende voorwaarden:

- U bent allebei meerderjarig.
- U staat allebei minimaal **twee jaar** op hetzelfde adres ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente of een vergelijkbare administratie buiten Nederland.
- U hebt een door de notaris opgemaakt samenlevingscontract met een wederzijdse zorgverplichting.
- U bent geen bloedverwanten in de rechte lijn. Bloedverwanten in de rechte lijn zijn een vader en zijn dochter en een grootmoeder en haar kleinzoon.
- U mag maar met zijn tweeën aan de voorwaarden hierboven voldoen. Drie of meer mensen kunnen niet allemaal elkaars partner zijn.

Zonder een door de notaris opgemaakt samenlevingscontract bent u voor de schenkbelasting ook partners als u en de schenker voldoen aan alle volgende voorwaarden:

- U bent allebei meerderjarig.
- U staat allebei minimaal **vijf jaar** op hetzelfde adres ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente of een vergelijkbare administratie buiten Nederland.
- U bent geen bloedverwanten in de rechte lijn. Bloedverwanten in de rechte lijn zijn bijvoorbeeld een vader en zijn dochter en een grootmoeder en haar kleinzoon.
- U mag maar met zijn tweeën aan de voorwaarden hierboven voldoen. Drie of meer mensen kunnen niet allemaal elkaars partner zijn.

Is het samenwonen tegen uw wil beëindigd?

Woonde u eerder samen, maar stond u in 2011 niet het hele jaar ingeschreven op hetzelfde adres? Dan blijft u partner voor de erfbelasting als het samenwonen tegen uw wil is beëindigd. Bijvoorbeeld door een opname in een verpleeghuis of een kliniek.

Verwanten

Verwanten zijn familie van elkaar. U kunt bloedverwant of aanverwant zijn:

- U bent een bloedverwant van de schenker als u gemeenschappelijke voorouders hebt.
- U bent een aanverwant van de schenker als u met een bloedverwant van de schenker bent getrouwd, een geregistreerd partnerschap hebt of samenwoont.

Voor de schenkbelasting behandelen wij bloedverwanten en aanverwanten hetzelfde.

Stel, u bent getrouwd met een kind van de schenker. Dan geldt u voor de schenkbelasting ook als een kind van de schenker. Deze regeling gaat alleen op voor:

- echtgenoten, geregistreerd partners en samenwonenden zolang het huwelijk, geregistreerd partnerschap of het samenwonen duurt
- de overblijvende echtgenoot, geregistreerd partner of samenwonende als het huwelijk, geregistreerd partnerschap of samenwonen is geëindigd door het overlijden van de andere partner

Voorbeeld

Een getrouwde vrouw krijgt een schenking van haar schoonouders. Omdat zij getrouwd is met de zoon van de schenkers, betaalt zij de schenkbelasting volgens tariefgroep I voor schenkingen van ouders aan kinderen (zie 4.4.2). Als haar echtgenoot is overleden, en zij na het overlijden een schenking krijgt, is dit tarief ook van toepassing. Is het huwelijk door echtscheiding beëindigd, dan is zij voor de schenkbelasting geen aanverwant meer. In dit geval is tariefgroep II van toepassing (zie 4.4.2).

4.4.2 Wegwijzer schenkbelasting

Met de wegwijzer schenkbelasting kunt u vaststellen of u schenkbelasting moet betalen en welk tarief voor u geldt. De tarieftabellen vindt u in 4.4.3.

4.4.3 Tarieven schenkbelasting 2011

Nadat u met de wegwijzer hebt bepaald of u schenkbelasting moet betalen, kunt u met de tarief Tabellen berekenen hoeveel schenkbelasting u moet betalen. Deze bedragen worden ieder jaar aangepast.

Gebruik de tabellen als volgt:

1. Zoek in de linkerkolom de tariefgroep die op u van toepassing is.
2. Zoek in de middelste kolom de waarde van de schenking.
3. In de rechterkolom vindt u het percentage dat u betaalt.

Tariefgroep I	Waarde schenking	Schenkbelasting (%)
<ul style="list-style-type: none"> - eigen kinderen/pleegkinderen - echtgenoot/geregistreerd partner - partners voor de schenkbelasting 	tussen € 0 en € 118.708	10%
	€ 118.708 en hoger	20%

Tariefgroep Ia	Waarde schenking	Schenkbelasting (%)
<ul style="list-style-type: none"> - kleinkinderen en achterkleinkinderen 	tussen € 0 en € 118.708	18%
	€ 118.708 en hoger	36%

Tariefgroep II	Waarde schenking	Schenkbelasting (%)
<ul style="list-style-type: none"> - overigen 	tussen € 0 en € 118.708	30%
	€ 118.708 en hoger	40%

Voorbeeld 1

Een vader schenkt zijn 30-jarige zoon in één jaar € 62.000. In hun aangifte schenkbelasting doen vader en zoon een beroep op de eenmalig verhoogde vrijstelling voor schenkingen van ouders aan kinderen van € 24.144. Het deel van de schenking waarover belasting betaald moet worden is:

€ 62.000 - € 24.144 = € 37.856. Dit bedrag ligt tussen de € 0 en € 118.708. De zoon valt in tariefgroep I.

Hij betaalt 10% schenkbelasting over € 37.856. Dat is € 3.785.

Zonder de eenmalig verhoogde vrijstelling is de gewone vrijstelling voor schenkingen van ouders aan kinderen van toepassing. Die vrijstelling is € 5.030. De schenking komt dan op € 62.000 - € 5.030 = € 56.970. Dit bedrag ligt tussen € 0 en € 118.708. De zoon betaalt 10% schenkbelasting over € 56.970.

Dat is € 5.697.

Voorbeeld 2

Een vader schenkt zijn 38-jarige zoon € 150.000. De zoon is ouder dan 35 jaar. Daarom kunnen ze geen eenmalig verhoogde vrijstelling vragen. Wel geldt de gewone vrijstelling voor schenkingen van ouders aan kinderen van € 5.030. Het bedrag waarover schenkbelasting betaald moet worden is dan € 144.970.

Over de eerste € 118.708 betaalt de zoon 10%, dit is € 11.870. Over de rest, € 26.262, betaalt hij 20%, dat is € 5.252. In totaal betaalt de zoon dus € 17.122 schenkbelasting.

Voorbeeld 3

Iemand schenkt zijn broer een auto met een waarde van € 25.000. Hierbij geldt de algemene vrijstelling van € 2.012. De broer betaalt dus schenkbelasting over de rest: € 22.988. De waarde van de schenking ligt tussen € 0 en € 118.708. De broer valt in tariefgroep II. Daarom betaalt hij 30% schenkbelasting over € 22.988. Dat is € 6.896.

Voorbeeld 4

Een nicht krijgt van haar oom een schenking van € 125.000. De algemene vrijstelling is € 2.012. Daarom moet zij dus over € 122.988 schenkbelasting betalen. Ze valt in tariefgroep II. Over de eerste € 118.708 betaalt zij 30% schenkbelasting. Dat is € 35.612. Over de rest, € 4.280, betaalt zij 40%. Dat is € 1.712.

In totaal betaalt de nicht dus € 37.324 schenkbelasting.

5 Schenkbelasting: aangifte doen en betalen

In dit hoofdstuk leest u:

- wie aangifte voor de schenkbelasting doet (5.1)
- wanneer u aangifte moet doen (5.2)
- hoe u aangifte doet (5.3)
- wanneer uw aangifte binnen moet zijn (5.4)
- wanneer u moet betalen (5.5)
- wat u kunt doen als u het niet eens bent met de aanslag (5.6)

5.1 Wie doet aangifte?

Schenker en ontvanger doen samen aangifte op hetzelfde formulier *Aangifte schenkbelasting*.

5.2 Wanneer doet u aangifte?

Hebt u een schenking gekregen? Dan doet u aangifte als:

- u het formulier *Aangifte schenkbelasting* van ons hebt ontvangen
- u de schenking van uw ouder(s) hebt gekregen en de schenking hoger is dan € 5.030
- u de schenking niet van uw ouder(s) hebt gekregen en de schenking hoger is dan € 2.012

Hebt u een schenking gedaan? Dan hoeft u alleen aangifte schenkbelasting te doen als u het formulier *Aangifte schenkbelasting* van ons hebt ontvangen.

5.3 Hoe doet u aangifte?

U doet aangifte met het formulier *Aangifte schenkbelasting*. Dit formulier kunt u downloaden op www.belastingdienst.nl of aanvragen bij de BelastingTelefoon (0800-0543).

Stuur uw aangifte naar:

Belastingdienst/Oost-Brabant/Kantoor 's-Hertogenbosch
Antwoordnummer 10815
5200 WB 's-Hertogenbosch

Let op!

Als blijkt dat een schenking meer waard is dan u opgeeft, dan kunnen wij u een hogere aanslag opleggen.

5.4 Wanneer moet uw aangifte bij ons binnen zijn?

U doet aangifte vóór 1 maart van het jaar dat volgt op het jaar waarin u de schenking kreeg of deed.

5.5 Wanneer moet u betalen?

U moet de aanslag betalen binnen zes weken nadat u de aanslag van ons ontvangt. Wilt u uitstel van betaling of een betalingsregeling? Neem dan contact op met het belastingkantoor dat op het aanslagbiljet staat vermeld.

5.6 Als u het niet eens bent met de aanslag

Als u het niet eens bent met de aanslag schenkbelasting, dan kunt u binnen zes weken bezwaar maken. Hoe en waar u dat moet doen, staat op het aanslagbiljet. Bent u het niet eens met onze beslissing als u bezwaar hebt gemaakt? Dan kunt u in beroep gaan bij de rechtbank.

Meer informatie

Hebt u nog vragen? Kijk dan op www.belastingdienst.nl. Of bel de BelastingTelefoon: 0800-0543, bereikbaar op werkdagen van maandag tot en met donderdag van 8.00 uur tot 20.00 uur en op vrijdag van 8.00 uur tot 17.00 uur.